

۱۰ قانون ساده برای چاپ مقاله

غلامحسین حق نیا

قانون ۱: مقاله های زیادی بخوانید و از کار خوب و بد دیگران درس بیاموزید.

برای منتقد بودن هیچگاه زود نیست. دست کم خواندن دو مقاله به تفصیل در روز (نه تنها در رشته پژوهشی خودتان) و اندیشیدن در باره کیفیت آن نیز کمک خواهد کرد. مرور زیاد دیگر مقاله ها فایده بالقوه دیگری نیز در بردارد. به شما کمک می کند که به کار خود به گونه ای معقول و بی طرف بنگرید. بعد از نشستن شبهای زیاد در برابر رایانه و یا گذراندن پشت میزهای آزمایشگاه ممکن است خود را متقاعد کنید که بهترین کار پژوهشی را انجام داده اید. لیکن به احتمال زیاد این گونه نیست. برای استاد راهنمای شما نیز ممکن است چنین توهمی ایجاد شود. از این رو به قانون ۲ می رسیم.

قانون ۲: هر چه در مورد پژوهش خود معقول و بی طرف باشید کار شما در نهایت بهتر خواهد شد.

دریغاً که برخی پژوهشگران هیچگاه نسبت به کار خود به گونه ای بی نظر داوری نمی کنند و این موضوع تولید اشکال می کند.

قانون ۳: ویراستاران و ارزیابان با دید علمی و بدون نظر خصوصی کار شما را بررسی می کنند.

کیفیت هیأت تحریریه شاخص مهمی در فرایند داوری است. به اعضای هیأت تحریریه مجله ای که می خواهید مقاله خود را در آن منتشر کنید توجه نمایید. اعضای هیأت تحریریه برجسته معمولاً داوران خوب را بر می گزینند. انرژی خود را پیش از ارسال مقاله برای بهبود کیفیت آن بکار برید. داوری موجب بهتر شدن مقاله شما می شود. البته به شرط آنکه مقاله ایرادها و کاستیهای اساسی نداشته باشد.

قانون ۴: اگر نمی توانید مقاله را بخوبی به زبان انگلیسی بنویسید، از ابتدا به فکر آن باشید چون بعداً دچار مشکل خواهید شد.

این موضوع تنها در باره گرامر نیست، مهمتر از آن انشای مقاله است. بهترین مقاله ها آنهایی اند که می توانند ایده های پیچیده را به گونه ای بیان کنند که برای اشخاصی که کمتر از آن رشته آگاهی دارند قابل فهم باشد. آیا توجه کرده اید که سرشناس ترین پژوهشگران اغلب منطقی ترین، ساده ترین و مؤثرترین سخنرانیها را ارائه می کنند؟ این موضوع در مورد نوشته های آنها نیز مصداق دارد. مقاله های ارائه شده برای چاپ باید با انگلیسی خوبی نوشته شده باشند در غیر اینصورت مورد پذیرش قرار نمی گیرند و یا در بهترین وضعیت به سبب ویراستاری عمده فرایند چاپ را کند خواهد کرد.

قانون ۵: سعی کنید رد شدن مقاله را نیز بپذیرید.

اگر در مورد مقاله خود بی طرف باشید. رد شدن احتمالی مقاله را راحت تر می پذیرید. دوران علمی افراد حتی برای بهترین پژوهشگران پر از عدم پذیرش و پاسخ منفی است. واکنش درست به مقاله ای که مورد پذیرش قرار نگرفته و یا نیازمند به اصلاحات اساسی می باشد آن است که به نظر داوران توجه کرده و به گونه ای معقول و نه خصوصی به آن پاسخ داده شود. داوری ها بازتابی از وضعیت بررسی مقاله شما هستند، با آن کنار بیایید. اگر داوران در باره کیفیت وضعیت مقاله تان اتفاق نظر دارند آنرا بپذیرند. تقریباً در همه موارد نظر آنها درست است. چنانچه درخواست تغییر اساسی در مقاله داشته باشند آنرا انجام داده و به نکاتی که در نامه، فرم داوری یا متن مقاله اشاره کرده اند توجه کرده و پاسخ مناسب دهید. تصحیح چند باره مقاله برای همه آنهایی که در آن دخالت دارند خسته کننده بوده و فرایند چاپ را کند می کند.

قانون ۶: اجزای کار علمی مطلوب آشکار است.

تازه بودن موضوع پژوهش، پوشش جامع مقاله های مربوطه، داده های مناسب، تجزیه و تحلیل موضوع با پشتیبانی محکم آماری و بحث توأم با انگیزش فکری. اجزای اصلی یک گزارش علمی مطلوب نیز واضح است. سازماندهی مطلوب، استفاده مناسب از جدولها و نمودارها، حجم مناسب مطالب و نوشته مناسب برای مخاطبان مورد نظر. مراقب باشید که این اصول آشکار فراموش نشوند. هنگامی که نخستین نسخه مقاله خود را تهیه می کنید در باره اجزای گفته شده

معقول و هدفمند باشید و به استاد راهنمای خود وابسته نباشید. عقیده یکی از همکاران خود را که در مقاله ذی نفع نباشد جویا شوید.

قانون ۷: نوشتن مقاله را روزی آغاز کنید که از مطالب مورد پرسش ایده کافی داشته باشید.

گرایش نویسندگان جوان و تازه کار این است که می خواهند همه مطالبی را که می دانند در مقاله بگذارند. پایان نامه شما مجموعه ای تشکیل شده از جزئیات بسیار است. لیکن مقاله ای که تهیه می کنید باید دقیق بوده و بتواند بیشترین مقدار اطلاعات را در کمترین تعداد کلمه ها و صفحه ها جای دهد. خود را با دستورالعمل و راهنمای نویسندگان آشنا سازید و از آن پیروی کنید. زیرا ویراستاران و داوران نیز چنین خواهند کرد. همانگونه که پیش می روید یک بانک اطلاعاتی مناسب از منابع گردآوری کنید و مقاله های آنها را بخوانید.

قانون ۸: در ابتدای فعالیت علمی خودتان داور شوید.

ارزیابی دیگر مقاله ها به شما کمک می کند تا مقاله بهتری بنویسید. برای آغاز، با پیشکسوتان کار کنید و از آنان بخواهید مقاله هایی که قرار است ارزیابی کنند به شما بدهند و نخستین اصلاحات را شما انجام دهید (بیشتر آنها از این کار استقبال خواهند کرد). سپس نگاهی به مقاله ارزیابی شده نهایی بیندازید که قرار است همکار پیشکسوت شما آنرا ارسال کند. این کار سبب می شود که تصویر روشنی از چگونگی ارزیابی خود بدست آورید و به شما اجازه می دهد که کار خود را به صورتی علمی و بی نظر برآورد کنید. شما همچنین به فرایند ارزیابی و کیفیت داوری نیز آشنا خواهید شد، که جزء مهمی در تصمیم گیری برای گزینش مجله به منظور چاپ مقاله است.

قانون ۹: در مراحل ابتدایی مجله مورد نظر را برای چاپ مقاله خود برگزینید.

این کار شکل و سطح جزئیات و تازگی موضوع پژوهش شما را تعریف می کند. بسیاری از مجله ها دارای فرمهای پرسشی پیش از چاپ هستند، از آن استفاده کنید. حتی پیش از نوشتن

مقاله، از تازگی موضوع کار آگاهی پیدا کنید و ببینید آیا یک مجله خاص علاقمند به چاپ آن خواهد بود یا نه.

قانون ۱۰: کیفیت حرف اول را می زند.

چاپ یک مقاله در مجله ای وزین و با کیفیت از چاپ چند مقاله در مجله های ضعیف مطلوبتر است. با دسترس بودن ابزارهایی مانند گوگل و آی.اس. آی. مقاله شما از چشم دیگران پنهان نمی ماند. کمیته های هیأت ممیزه از این شیوه ها برای سنجش کیفیت کار شما استفاده خواهند کرد. پیش از این تنها از نام مجله به عنوان ابزاری برای سنجش استفاده می شد. لیکن در دنیای الکترونیک امروز همه می دانند که یک مقاله تا چه اندازه مراجعه کننده دارد. تلاش کنید مقاله خود را در مجله هایی چاپ کنید که ضریب ارجاع (Impact factors) بالایی داشته باشند. شانس اینکه مقاله شما نیز در صورت پذیرش ضریب بالایی بگیرد زیادتیر می شود. هنگامی که شما غیبت دراز مدت داشته باشید، میراث علمی شما عمدتاً مقاله ای است که پس از خود بجای گذاشته اید و ضریب ارجاعی که با آن همراه است.